

# GAZETA HANDLOWA.

Nr. 107.

Warszawa, dnia 8 (20) maja. Czwartek.

1869.

**Cena prenumeraty:** w Warszawie: kwartalnie rsr. 2 kop. 10; miesięcznie kop. 50. Za odosłanie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5. Numer pojedynczy k. P. 5.

Na prowincyi we wszystkich urzędach pocztowych w kraju i w Cesarstwie: rocznie rsr. 9. Półrocznie rsr. 4 k. 50. kwartalnie rs. 2 k. 25.

ROK 6.

Doniesienia i uwiadomienia wszelkiego rodzaju przyjmuje Redakcja Gazety za opłatą od wiersza drobnem piśmem, lub za jego miejsce po kop. 5.

Biurowisko Redakcyi przy ulicy Daniłowiczowskiej w drukarni pod Numerem 619.

## TELEGRAMY GAZETY HANDLOWEJ.

**Petersburg, 18 maja.** Bank dyskontowy zaliczeń, którego jednym z głównych założycieli jest W. Leopold Kronenberg, już przez Radę Państwa zatwierdzony został.

**Paryż, 18 maja.** Wczoraj odbyło się spokojnie ostatnie zgromadzenie wyborcze.

**Berlin, 19 maja.** „Gazeta Krzyżowa” mówiąc o mowie tronowej cesarza austriackiego z uznaniem podnosi nacisk położony w niej na utrzymanie pokoju; słowa cesarza w Wiedniu i Peszcie wyrażone, są drogocenną rękojmią. Król odłożył ośmiodniową podróż do swych prowincyi.

## Warszawa, dnia 20 maja.

Ostatnia mowa tronowa cesarza Franciszka Józefa w prasie austriackiej nie jednakowe znajduje ocenienie. Dzienniki niemiecko-liberalne uważają ją za zbyt suchą, pisma zaś słowiańskie ubolewają, że mowa tronowa zbyt stanowczo obstaje za utrzymaniem dzisiejszej konstytucyi i że nie uwzględnia w niczem życzeń narodowości. Opinia publiczna zaś sądzi, że mowa cesarska za wysoko ocenia to co dotąd rada państwa zdziałała a nie uwzględnia dostatecznie trudności na przyszłość następcy się mogących. W Pradze czeskiej d. 16 t. m. obchodzono święto patrona kraju św. Nepomucena. Ponieważ na ten dzień zwołane było wielkie zgromadzenie ludowe, obawiano się zakłócenia spokojności, lecz wnosząc z braku jakichkolwiek z tamtąd doniesień, zdaje się, że obawy były bezzasadne i że przez święta żadne w Pradze nie nastąpiły niespokojności.

Sejm węgierski przystępuje teraz do rozpraw nad adresem w odpowiedzi na mowę tronową. Przedstawiono aż pięć projektów adresu: projekt deakistów, czyli większości, izby magnatów, lewicy umiarkowanej, krańców i projekt federacyjny Militics'a.

W Paryżu, jak powyżej zamieszczony telegram dowodzi, spokojność już więcej zakłóconą nie była. Ze sprawozdań jednak pokazuje

się, że była chwila, iż obawiano się groźnych starć, którym zapobiegło jedynie bardzo energiczne wystąpienie władzy.

Członkowie mieszanjej komisji francuzko-belgijskiej już są od kilku dni mianowani, ale dotąd nie wiadomo jeszcze kiedy komisya ta prace swoje rozpocznie. Zwłoka tłumaczy się po części przygotowaniem wyborczemi, w chwili obecnej uwagę rządu francuzkiego wyłącznie zajmującemi.

Po oderwaniu Szlezwigu od Danii, rząd pruski uznawszy ważność strategiczną pozycyi Dypel-Sonderburg, postanowił zamienić ją w twierdzę pierwszorzędną. Ilekroć następnie była mowa o wykonaniu art. 5 traktatu pragskiego, stypulującego zwrócenie Danii północnego Szlezwigu, rząd pruski stanowczo odpierał myśl oddania Sundewitu i Alsenu, lubo zamieszkałych przez ludność duńską, ponieważ dla obrony północnych granic Prus nieodzownie potrzebną jest pozycya dypelska. W samej rzeczy też wzięto się energicznie do wykonania robót fortyfikacyjnych i wkrótce stanęły potężne fortyfikacje. Obecnie donoszą pisma duńskie, o niespodzianem wstrzymaniu wszelkich dalszych robót około twierdzy Dypel-Sonderburg i o rozpuszczeniu nawet zajętych przy tem robotników, z powodu, jak przytaczają pisma duńskie, braku funduszów. Zdaje się jednak, że prasa duńska pod tym ostatnim względem myli się, i że jeżeli roboty istotnie wstrzymane zostały, nastąpiło to z innych niż przytoczone przyczyn, sejm bowiem pruski na cele fortyfikacyjne znaczne uchwalił fundusze, nie podobna zatem przypuścić, ażeby takowych już teraz zabraknąć miało. Z drugiej wszakże strony toż samo niepodobnem wydaje się przypuszczenie, jakoby względy polityczne wpłynąć mogły na postanowienia rządu pruskiego. Sprawa zwrotu Danii północnego Szlezwigu jest wprawdzie kwestyą w sporze będącą, ale w tej chwili nie masz powodów do mniemania, że gabinety zagraniczne świeżo uczyniły kroki w celu nakłonienia rządu pruskiego do wykonania art. 5 traktatu pragskiego.

Zgromadzenie kortezów przy sposobności narad nad art. 33 i 34 projektu przyszłej konstytucyi hiszpańskiej powzięło ważne postanowienie, a mianowicie ażeby przyszła forma rządu i wybór naczelnika kraju, to jest panującego, nie były oddane pod głosowanie powszech-

## GAWĘDY EKONOMICZNE

(Dalszy ciąg — patrz Nr 106).

### IV.

### O wartości.

Jakkolwiek życzeniem mojem jest unikać abstrakcyj, tych cierni umiejętności, od czasu do czasu dotknąć ich jednak muszę. Czyż mogę np. zaim pójść dalej wstrzymać się od od postawienia takiego pytania: Co to jest wartość? Widzieliście, że życie nasze schodzi na wzajemnej dla siebie pracy tj. na dawaniu w celu otrzymywania. Lecz jeżeli dajemy, chcemy otrzymać tyle, ile daliśmy. Jest to nawet warunkiem sine qua non wszelkiego handlu i przedmiotem sporu, który pomimo swych form nęcących i wdzięcznych, jest bardzo zawziętym. Otóż aby wiedzieć, czy ten warunek się spełnił, czy rzeczy zamienione są równej wartości, odnosicie je do monety, będącej rzeczywiście normą dosyć dokładną, jakkolwiek wartość drogiej kruszców samych w sobie jest zmienną; ale ponieważ ta zmienność dotyka zarówno oba przedmioty wymieniane, ostateczny rezultat się nie zmienia. Gdyby więc szło tylko o ustanowienie stosunku rzeczywistego dwóch usług, nie potrzebowałibyśmy sobie stawiać tego trudnego zadania: co to jest wartość? Lecz w sprawach tego świata idzie nietylko o zapatrywanie się ze stanowiska jednostki, ale także o zapatrywanie się ze stanowiska społecznego. Przedmiotem naszej gawędy jest

z badać czy społeczeństwo odpowiada celowi, jaki sobie zakresliło tj. dania ludziom skromnej cząstki szczęścia do którego mają prawo rościć pretensje na tej ziemi. Idzie nam więc głównie o to, czy społeczeństwo żyje prawidłowo, a podstawową w tem badaniu jest teoria o wartości. Ludzie tem są szczęśliwsi im więcej mogą otrzymać zaspokojen potrzeb swych z mniejszym trudem. Rzeczy oszczędzające trud mają wartość, ponieważ się za nie płaci.

Lecz czy nie ma także innych trud oszczędzających, a za które się nie płaci? tj. użytecznych ale nie mających wartości. Jeżeli te ostatnie istnieją, o ile są ważne w zaspokojeniu naszych potrzeb i po czym się je poznaje?

Poszukiwanie tego należy do nauki; jeżeli nauka przekonała się, jak sądzimy, że społeczeństwo tak jak jest zorganizowane, dostarcza nam środka korzystania z pewnej ilości użyteczności darmych, i że im więcej się rozwija, tem zwiększa się suma tych użyteczności; jeżeli mówię, nauka to odkryła, będziemy mogli ku wielkiemu zadowoleniu uwolnić się od pomocy nowych twórców społeczeństw. Oto przyczyna, dla której zatrzymujemy się nad wartością, ponieważ wartość jest pracą, trudem, cierpieniem w odróżnieniu od użyteczności będącej dobrobytem. Te dwa pojęcia odróżniwszy, zobaczymy w jakim stosunku dwa te czynniki przyczyniają się do zaspokojenia naszych potrzeb.

Aby dojść do rzeczy ważniejszych, należy przełamać pierwsze trudności; abecadło nie jest zapewne rzeczą zabawną ale konieczną, aby można się kształcić dalej przez czytanie książek, a teoria wartości jest

ne. Uchwała ta jest zwycięstwem, odniesieniem przez stronnictwo zachowawcze. Wniosek żądający oddania tych dwóch ważnych kwestyj pod głosowanie powszechne, postawiony został przez stronnictwo republikańskie. Jeżeli wierzyć można niektórym wskazówkom z Madrytu, stronnictwo detronizowanej królowej Izabelli popierać się zdaje generała Serrano, obstając za wyniesieniem go na najwyższe dostojenstwo w kraju.

Odnośnie do stosunków dyplomatycznych między Anglią a Stanami Zjednoczonymi, otrzymuje „Indep. belge” od korespondenta swego w Londynie wiadomości, które gdyby były prawdziwe, mogłyby w znacznej części usunąć obawy publiczności, co się tyczy ewentualnego sporu o statek „Alabama”; nadmienić wszakże należy, że doniesienia te nie zgadzają się z tem co z kądinąd o tej sprawie wiemy. Korespondent londyński do pisma belgijskiego utrzymuje, że nowy poseł Unii do Londynu przeznaczony, p. Motley przywozi ze sobą instrukcje bardzo pojednawcze, tchnące duchem pokojowym.

Niektóre stany południowe Unii amerykańskiej, nie są dotąd, jak wiadomo, reprezentowane w kongresie washingtonskim, ponieważ nie chciały przyjąć konstytucji przez rząd amerykański do przyjęcia im przedłożonej. Do tych stanów należy Wirginia, Karolina północna, Luizjana, Texas i t. d. Że jednak wykluczenie z kongresu tych stanów przeszkadza ostatecznemu ukonstytuowaniu Unii, jest zatem życzeniem rządu washingtonskiego ażeby stan ten jak najprędzej znalazł koniec, w tym celu postanowiono raz jeszcze wezwać ludność wykluczonych z kongresu stanów do głosowania nad konstytucją i przypuścić je do grona reprezentacji krajowej jeżeli, konstytucję przyjmą. Otóż prezydent Grant ogłosił proklamację na mocy której zarządzane zostaje na d. 6 sierpnia r. b. głosowanie w Wirginii. Według dawniejszych rozporządzeń kongresu od głosowania wykluczeni są wszyscy ci, którzy brali udział w rokoshu.

*Paryż, 18 maja.* Poseł szwajcarski Dr. Kern w końcu zeszłego tygodnia przyjmowany był przez p. Rouher i przy tej sposobności dał objaśnienia, dotyczące projektu poprowadzenia drogi żel. przez górę św. Gotharda. Oświadczył on zarazem, że Prusy i Włochy w zupełności uwzględniły międzynarodową niezależność i neutralność Szwajcaryi.

*Londyn, 18 maja.* „Times” ogłasza następującą depeszę z Filadelfii: Nowo mianowany poseł amerykański przy dworze angielskim p. Motley pojutrze wyjeżdża do Londynu. Nie odnowi on układów w sprawie Alabama, a jeżeli nastąpi to ze strony Anglii, Ameryka stanie na dawnym stanowisku swoim, nie obstając za zdaniem wyrażonym przez p. Sumner.

*Madryt, 17 maja.* Na dzisiejszem posiedzeniu kortezów toczyły się dalej obrady nad art. 33 i 34 konstytucji. Gdy Serranera oświadczył się za przyjęciem formy rządu republikańskiej, Silvela zwrócił uwagę na niebezpieczeństwa, na jakie wprowadzenie republikańskiej formy rządu naraziłoby Hiszpanię pod względem stosunków zagranicznych. Zaklina on republikanów, ażeby dla uniknięcia wojny domowej głosowali za monarchiczną formą rządu. Pewna część

właśnie abecadłem ekonomiki. Wszystkie spostrzeżenia, jakie ona czyni na objawach życia społecznego i wywody jakie z nich ciągnie będą prawdziwe lub fałszywe stosownie do tego, jak pojmie to co stanowi wartość. Liczne błędy, w jakie popadła ekonomika, — uczeni bowiem nie są nieomylni równie jak i ogół śmiertelników, powstały głównie z przyczyny fałszywego albo niezupełnego ocenienia tego punktu wyjścia.

Ponieważ wielu uczonych brało *a* za *b* i na odwrot, musieli więc odwrotnie czytać w księdze społecznej. Zobaczycie jak długo macali, zanim przyszli do jasnego w tej mierze pojęcia. Ten ciekawy widok uczyni nam może znośniejszymi nudy drogi, którą skrócę zresztą o ile możliwości.

Jeżeli dwie osoby zgadzają się na pewną ugodę, to znaczy, że uważają rzeczy zamienione za *równowarte*. Wartość więc jest stosunkiem dwóch usług wymiennych. Mówię *usług* a nie wytworów lub towarów bo zrywający nam towar oddaje nam usługę przez oszczędzenie trudu wytworzenia go przez siebie samych. Wartość więc jest w usłudze, np. takiej: Zbywca powiada: „Mój wytwór wart tyle, ponieważ użyłem czterech dni na jego zrobienie”. Nabywca odpowiada: „Wolę to sam sobie zrobić gdyż użyję tylko dwóch dni. Mogę więc ci zapłacić cenę dwóch dni pracy. Jeżeli nie zrobię tego sam, robotnik zręczniejszy jak ty wykończy mi to w dwa dni i zapłacę mu odpowiednio.” Wartość więc usługi polega na *pracy zaoszczędzonej* a nie na *pracy* (na skończenie roboty) zużytej. Nie leży też ona w *wytworze* samym, lecz w *usłudze* jaką nam

unii liberalnej trwa w opozycji przeciwko ewentualnemu zaprowadzeniu rejencji.

(Nordd. Allg. Ztg. Ind. Bl.)

### Magistrat Miasta Warszawy.

Synowie zmarłego Szoeła Kaftal dla uczczenia pamięci ojca przeznaczili fundusz po rs. 120 rocznie, dla rozdziału tytułem wsparcia między ubogich starozakonnych wstydzących się żebrać. Rozdział tego wsparcia nastąpi w roku bieżącym w miesiącu lipcu w rocznicę śmierci Szoeła Kaftala, ojca ofiarodawców.

Kwalifikację do pozyskania wsparcia rzeczzonego funduszu stanowić będzie, udowodnianie pochodzenia z rodziny Kaftalów, lub poświadczenie dwóch członków komitetu ustanowionego do podziału wsparcia z pomiędzy krewnych zmarłego Kaftala udowadniające, że żądający wsparcia pochodzi z rodziny Kaftalów i na wsparcie zasługuje, zaś co do innych nie należących do rodziny Kaftalów, świadectwo opiekuna cyrkulowego wyznania mojżeszowego, że kandydat jest moralnego prowadzenia się, że był kiedyś w stanie zamożnym, a obecnie chociaż jest biednym, żebraniem się nie trudni, nadto świadectwo komisarza policyi wykonawczej właściwego cyrkulu, że żądający wsparcia jest tutejszym stałym mieszkańcem. Kandydaci wykwalifikowani, posiadający małoletnie dzieci mają pierwszeństwo przed bezdzietnymi.

Magistrat zatem wzywa osoby interesowane, a szczególnie ubogich z rodziny Kaftalów pochodzących, którzy przed innymi będą mieli pierwszeństwo, ażeby podania swoje składali w magistracie pod adresem Prezydenta Miasta najdalej do dnia 19 czerwca (1 lipca) r. b. podania bowiem po tym terminie zanesione lub nie poparte dowodami powyżej wskazanymi bez skutku i odpowiedzi pozostaną.

Warszawa, d. 2 (14) maja 1869 r.

p. o. Prezydenta Jeneralnego Sztabu Jenerał-Major Witkowski.  
Naczelnik Kancellaryi Zdzitowiecki.

### Telegramy Handlowe.

*Szczecin, 18 maja.* (Targ zbożowy). *Pszenica* w miejscu 56—67, z dostawą w maju i czerwcu 65½, w czerwcu i lipcu 66½, w lipcu i sierpniu 67, we wrześniu i październiku 65½. *Żyto* w miejscu 50—52, z dostawą w maju i czerwcu 51, w czerwcu i lipcu 50½, w lipcu i sierpniu 49, we wrześniu i październiku 48. *Olj rzepakowy* w miejscu 11½, z dostawą w maju 11½, we wrześniu i październiku 11½. *Spirytus* w miejscu 17, z dostawą w maju i czerwcu 16½, w czerwcu i lipcu 16½, w lipcu i sierpniu 17½.

*Hamburg, 18 maja.* (Targ zbożowy). W *pszenicy* i *zycie* usposobienie leniwe. *Pszenica* z dostawą w maju 5,400 £ 108½, w maju i czerwcu 108½, w sierpniu i wrześniu 111. *Żyto* z dostawą w maju za 5,000 £ 91, w maju i czerwcu 86, w sierpniu i wrześniu 82½. W *owiesie* interes spokojny. *Ceny oleju rzepakowego* niższe, w miejscu 23½, z dostawą w maju 22½, w październiku 24½. W *okowicie* usposobienie leniwe; z dostawą w maju 22½, w sierpniu i wrześniu 24. *Kawa*: nie ma chęci do kupna. *Cynk* bez ożywienia.

*Amsterdam, 18 maja.* (Targ zbożowy). W *pszenicy* nie ma in-

któ wyświadcza przez zaspokojenie jednej z naszych potrzeb. Piekarz sprzedający chleb wyświadcza mi usługę zaspokojenia mego głodu; taka usługa ma wartość i za nią też płacę.

Użyteczność usługi skłania nas więc do jej przyjęcia; lecz ta użyteczność wynika po większej części zarówno z pracy przyrody jak z pracy człowieka, jakem to wykazał w pogawędce poprzedniej. Przypominacie sobie, że worek zboża, za którego melcie każą sobie płacić, został przemieniony w mąkę za przyczynieniem się siły wiatru, będącego czynnikiem przyrodnym, i młyna będącego machiną wytworzoną przez człowieka. Powiedziałem także, że użyteczność natury w tym przypadku była darmo, a użyteczność człowieka wynagrodzoną. Otóż ta ostatnia, tylko ma wartość, i z niej należy sobie zdawać sprawę, jeżeli idzie o ustanowienie stosunku dwóch usług wymiennych. Ważność tego powoduje mię do objaśnienia kilku przykładami. Wazny usługi zamienne bezpośrednio albo tak zwaną *zamianę prostą*: „Zrób dla mnie to, ja zrobię dla ciebie tanto.” Taki sam wynik otrzymam y przy zamianie o dwóch czynnikach: *sprzedaży i kupna*. Gdy daję talara temu, który mi wyświadczył usługę, nie oddaję mu wprawdzie usługi bezpośrednio, ale daję mu możliwość nabycia jej sobie. Ta okoliczność nie zmienia więc charakteru wymiany, ani zasady wartości, która polega zawsze na usłudze wyświadczonej wprost lub pośrednio. Przejdźmy do przykładów.

(Dalszy ciąg nastąpi).

teresu. Ceny żyta mocno się trzymają; z dostawą w maju 195, w październiku 183. Rzep z dostawą we wrześniu 73, w październiku 73½. Olej rzepakowy z dostawą w jesieni 38½.

**Antwerpia, 18 maja.** (Targ zbożowy). W pszenicy i życie usposobienie lepsze. Za pszenicę duńską ofiarowano 27. (Olej skalny). Rafinowany typowo-biały w miejscu 48½; z dostawą we wrześniu 52. W końcu było usposobienie leniwe.

**Brema, 18 maja.** (Olej skalny). Standart white w miejscu 6; z dostawą we wrześniu 6½. Ceny mocne.

**Liverpool, 18 maja.** (Targ zbożowy). Pszenica o 1 p. niższa w cenie. Interes w mące nieożywiony. W kukurydzy odbył słaby.

(W. T. B., T. B. f. N. D.)

### Korespondencje Gazety Handlowej.

Berlin, 15 maja. (Produkta). Cisza przedświąteczna charakteryzowała targ dzisiejszy we wszystkich artykułach. Z wyjątkiem oleju rzepakowego, usposobienie było słabe, bez znacznych wszakże zmian w dotychczasowych cenach.

Pszenicy w miejscu niesprzedano nic zgoła. Termina doznały niejakiego odbytu, bez zmiany w cenie godnej znaczenia. Kupiono 1,000 cetnarów.

Żyła w miejscu sprzedano mało. Ceny też same co wczoraj. W interesie terminowym cisza niezwykła. Kursy zachowały swe stopy we wszystkich terminach. Przy zamknięciu interes bardziej jeszcze osłabł w skutek znacznych ofert ze strony spekulacji miejscowej. Kupiono 21,000 cetnarów.

Owies w miejscu bez pokupu. Niższych gatunków ofiarowano wielkie ilości i z gotowością do znacznych ustępstw. Termina oddawano również taniej. Kupiono 6,000 cetnarów.

Olej rzepakowy, pod wpływem lepszych wiadomości z zagranicy, otworzył się dość mocno; ceny zaczęły spadać w skutek obfitych ofiarowań spekulacji, lecz po ich zrealizowaniu, interes znowu się ożywił, i ceny zamknęły się mocno. Kupiono 600 cetnarów.

W spirytusie interes zupełnie bez życia. Ceny we wszystkich terminach uległy niejakemu obniżeniu i tak się zamknęły. Kupiono 30,000 kwart.

#### Notujemy:

Pszenicę w miejscu 58—70 tal. (kor. warsz. rs. 6 kop. 27—rs. 7 kop. 68); z dostawą w bieżącym miesiącu 61 tal. (kor. warsz. rs. 6 kop. 68½); w maju i czerwcu 60½ (kor. warsz. rs. 6 kop. —), w czerwcu i lipcu 61½—61 tal. (kor. warsz. rs. 6 kop. 70—rs. 6 kop. 68½), w lipcu i sierpniu 61½ tal. (kor. warsz. rs. 7 kop. —).

Żyto w miejscu 61 tal. (kor. warsz. rs. 6 kop. 68½); poślednie gatunki 50½ tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 51) z odbiorem; z dostawą w miesiącu bieżącym 52 tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 70½), w maju i czerwcu 51½ tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 65), w czerwcu i lipcu 51½ tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 61), w lipcu i sierpniu 49½ tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 37).

Jęczmień w miejscu drobny i duży 43—55 tal.

Owies w miejscu 28—34½ tal., polski 29 tal.; z dostawą w miesiącu bieżącym 30—29½ tal., w maju i czerwcu — tal., w czerwcu i lipcu 30½—29½ tal., w lipcu i sierpniu 28½ tal.

Groch cukrowy 56—62 tal., na paszę — talarów.

Olej rzepakowy w miejscu 11½ tal.

Olej skalny w miejscu 7½ tal.

Okowitę w miejscu bez beczi 17½ tal.; z dostawą w miesiącu bieżącym 17½—17 tal., w maju i czerwcu 16½—16 tal., w czerwcu i lipcu 17½—17 tal., w lipcu i sierpniu 17—17 tal., w sierpniu i wrześniu 17½—17 tal.

### Kronika wiadomości krajowych i zagranicznych.

Wyszł Nr. 19 Gazety Rolniczej, który zawiera następujące artykuły:

Pranie, strzyż i sprzedaż wełny (dokończenie) przez Stanisława Niedrowskiego. Kronika rolnicza z Paryża za kwartał I r. b. (ciąg dalszy) przez Zygmunta Gawareckiego. Mechanika rolnicza. Hamowanie maneżu u młockarń (z drzeworytem) przez Gustawa Tosińskiego. Korespondencje gospodarskie: z pod Płocka przez Adama Mieczynskiego; z pow. Brodzkiego (Galicya) przez Władysława Miskij; Przegląd rolniczy X. Przegląd przemysłowo-handlowy. Korespondencja od Redakcyi. Ogłoszenia gospodarskie. W odcinku: Hodowla koni. Wyścigi prowincjonalne przez Stanisława Wotowskiego.

— *Ekonomista* zeszyt IV za m. kwiecień wyszedł z druku i zawiera: Organizacya statystyki administracyjnej w państwach europejskich napisał A. Załęski. Wolność handlu, albo współzawodnictwo powszechne, albo solidarność ekonomiczna ludów, (M. Chevalier'a) z francuzkiego przełożył A. J. Ceny targowe warszawskie w przecięciu rocznym od roku 1832—1861 włącznie, czyli przez lat 30.

— *Kanał suezki i austriacki Lloyd.* Z Tryestu piszą, że z otwarciem kanału suezkiego, które w październiku r. b. ma nastąpić, towarzystwo Austriackiego Lloyd zamierza urządzić bezpośrednią pocztową komunikację ze wszystkimi stacyami wschodnich Indyj wraz z przewozem towarów tam i na powrót. Czynnione już są ku temu wszelkie przygotowania, mianowicie budują się w warsztatach nowe na ten cel okręta, oraz przerabiają stare. Zakładane będą także specjalne agentury towarzystwa na wszystkich stacyach kanału suezkiego, nad Czerwonem morzem i w Indjach. Czy komunikacja ta przedłużoną będzie w następstwie do Chin i Japonii, w tej chwili jeszcze nie wiadomo; zależeć to bowiem będzie od rezultatu tego pierwszego przedsięwzięcia.

— O ostatnim podwyższeniu dyskonta ze strony banku angielskiego pisze „Economist”: „Osobliwe położenie targu pieniężnego w obecnej chwili jest nader jasnym. Przez dosyć długi czas po podniesieniu dyskonta na 4½ stopa procentowa na targu publicznym nie stosowała się bynajmniej do stopy bankowej, różnica pomiędzy obydwoima była nawet dosyć znaczną. W skutek tego obrót dyskontowy w banku był nader szczupły, a interes zwracał się bardziej ku prywatnym bankierom i wekslarzom. Naturalnem następstwem tego było zmniejszenie się depozytów w banku angielskim, ponieważ bankierzy większą część zaoszczędzonych swych kapitałów mieli wypożyczoną. W takim stanie rzeczy obecne podwyższenie dyskonta ze strony banku jest daleko ważniejsze, niż poprzednie. Współzawodnicy bankowi są osłabieni, a za nimi cały świat handlowy i przemysłowy. Stopa więc targowa zrównoważyć się musi niebawem ze stopą bankową, a to sprowadzi napowrót kapitały do kas bankowych. Nie ulega zaś żadnej wątpliwości, że bank znajdzie niezadługo stosownem dalsze jeszcze podwyższenie dyskonta. W Lombardstret panuje dotkliwy brak pieniędzy, a bank angielski jest dymną ucieczką w razach nadzwyczajnych potrzeb, a ponieważ żądanie jest ciągle wzrastającym, oczekiwać przeto możemy bliższego podwyższenia dyskonta do 5½.

„Times” upatruje przyczynę podwyższenia dyskonta w nadwężonym stanie finansów w Ameryce.

### Stan czynności Banku Polskiego.

Od d. 7 do 15 maja.

1. Eskonto weksli krajowych: w Warszawie			
portfel w d. 15 maja	2,544,565.35	+	67,648.86½
(Eskont 242,267.72 zwróc. 174,618.85½)			
2. w Łodzi			
portfel w d. 15 maja	435,740.29	+	4,375.71½
(Eskont 30,304.21 zwróc. 25,928.49½)			
3. w Włocławku			
portfel w d. 15 maja	527,066.33	+	10,655.24
(Eskont 68,970.90½ zwróc. 50,315.66½)			
4. Skup weksli zagranicznych.			
portfel w d. 15 maja	411,304.08½	+	5,651.23
(Nabyto 5,651.33 zwróc. — —)			
5. Zaliczenia na papiery publiczne			
wynosiły w d. 15 maja	459,410.—	—	10,339.—
(Udzielono 8,554 zwróc. 18,393)			
6. Pożyczki na zastaw towarów			
w składzie warsz. w d. 15 maja	300,471.55	—	7,300.—
(Udziel. na wełnę — — zwróc. 4,086.—)			
( „ „ towary 1,131.41 — — zwróc. 4,351.41)			
7. Pożyczki na zastaw kosztowności			
wynosiły w d. 15 maja	826,339.33	—	5,708.80
(Udzielono 16,353.31 zwróc. 22,057.11)			
8. Otwarte kredyty			
wynosiły w d. 15 maja	3,651,028.96	—	196,124.67
(Udziel. 569,526.55 zwróc. 765,721.22)			
9. Stan kasy			
w dniu 15 maja w srebrze	2,581,208.81½	—	4,537.03½
dto „ w złocie	43,967.58½	bez zmiany	
dto „ bil. Ban. Pol.	797,371.—	+	38,400.—
dto „ dto Ces.	1,054,232.—	—	826,024.—
<b>Łącznie</b>	<b>4,476,839.39½</b>	<b>—</b>	<b>826,624.—</b>

LISTA SZYPRÓW.

Toruń, d. 30 kwietnia.

(W górę rzeki).

Z Gdańska do Warszawy: Quarder (Weese) koaks. Dierasch (Meyer) węgle kamienne. Sarnow (tenże) węgle kamienne. Boruszewski (tenże) węgle kamienne. Jänike (Lindenberg) cementu. Woltersdorf (tenże) cementu. Kachne (Toepfütz) surowe żelazo. Meyer (Lindenberg) asfalt. Ciechanowski (Meyer) węgle kamienne. Wesołowski (Toepfütz) towary żelazne. Stachowski (tenże) towary żelazne.

Z Gdańska do Ciechocinka: Moraczewski (Goldberg) węgle kamienne.

(W dół rzeki).

Wolff (Flatau) 33 ł. 50 sz. pszenicy. Sielisch (Wolfsohn) 30 ł. 30 sz. pszenicy. Ehling (tenże) 29 ł. 35 sz. żyta. Rey (Segal) 28 ł. 45 sz. żyta. Roehr (Janas) drzewa.

Zadowane w Toruniu.

Hollatz (Leisser) 45 ł. pszenicy. Krüger (Lachman) 60 ł. żyta. Rosenow (Gall) 13 ł. pszenicy, 10 ł. żyta. Sienap (Leizer) 100 cetn., wiki 40 ł. pszenicy. Steller (Beichenfeld) 20 ł. żyta 7 ł. owsa; 9 ł. grochu. Tietz (Bank Polski) 40 ł. pszenicy. Springbrunn (Moskiewicz) 40 ł. pszenicy. Gaffke (Gall) 12 ł. pszenicy 25 ł. żyta. Buchow (Leizer) 36 ł. pszenicy. Zittkowski (Hirszfild) 31 ł. pszenicy. Jabłoński (Gall) 4 ł. 30 sz. pszenicy 25 ł. 30 sz. żyta. Liedtke (Wollenberg) 17 ł. pszenicy, 14 ł. żyta 4 ł. grochu. Darmmraht (tenże) 34 ł. pszenicy 6 ł. grochu. Zander (Lachman) 43 ł. pszenicy. Schwartz (Beichenfeld) 17 ł. pszenicy 15 ł. grochu. Strauch (Leizer) 35 ł. pszenicy. Biehl (tenże) 40 ł. pszenicy. Tietz (tenże) 1000 cent. prochn.

OGŁOSZENIA.

Bank Polski.

Podaje do powszechnej wiadomości, że na czas jarmarku wełnianego...

nego tegorocznego, wynajmować będzie na skład wełny lub innych przedmiotów szopy otwarte, wybudowane około składów bankowych przy ulicy Nowogrodzkiej, a to za opłatą za całe przeszło obejmujące długości stóp 13, a głębokości stóp 14 1/2 po rs. 6.

Za czas jarmarku uważać należy przeciąg czasu od obecnej chwili do dnia 18 (30) czerwca roku bieżącego, a opłata pobrana będzie jednorazowo, bez względu choćby szopy przez krótszy przeciąg czasu były zajmowane.

Zyczący składać wełnę lub inne przedmioty pod szopami, zechcą zgłosić się w tym celu do zawiadowcy składów bankowych, który za przyjęciem opłaty, wskaże miejsce na skład przeznaczone.

Zastrzega bank przytem, że dozór nad złożoną pod szopami wełną i innymi przedmiotami, należy wyłącznie do właściciela, i że bank za całość tychże przedmiotów, w żadnym wypadku nieprzyjmuje na siebie odpowiedzialności.

Vice-Prezes, Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) Roguski

Naczelnik Kancelaryi, Radca Dworu (podpisano) J. Makulec.

(Nr 232)

(D. W.)

RURY ASFALTOWE

wytrzymujące ciśnienie 18 atmosfer,

Table with 2 columns: diameter (2 cale średnicy), length (1 kop. 50), and price (2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12).

Za 1 rurę. Długości 7 stóp angielskich sprowadzając w większych partjach.

Obstalunki przyjmują się w kantorze:

PP. KRAFT ET KUKSZ

Ulica Długa Nr 586b.

(Nr 208)

Handwritten numbers: 36, 18, 54.

Kursa Giełdy Warszawskiej.

Table with columns: Monety i Banknoty, Papiery publiczne, Weksle, and exchange rates for various locations like Berlin, Paryż, Wiedeń, Londyn.

Kursa telegraficzne.

(Ajencki Rudolf'a Okrętu)

Berlin, dnia 19 maja.

Table with columns: z d. 19, z d. 18, listing telegraphic rates for various items like Bilety Banku Rossyjskiego, Wexle, etc.

Wiedeń.

Table with columns: z d. 19, z d. 18, listing telegraphic rates for Wiedeń.

Paryż.

Table with columns: z d. 19, z d. 18, listing telegraphic rates for Paryż.

Londyn.

Table with columns: z d. 19, z d. 18, listing telegraphic rates for Londyn.

Targ zbożowy. Bez pokupu.

Wysokie śniegi na rzece Wiśle pod Warszawą dnia 20 maja stóp 3 cali 2.

Powietrze piękne.

Targi Warszawskie z dnia 20 maja.

Table with columns: Czetwert, korzec, listing market prices for various goods like Pszenica, Żyto, Owies, etc.

Cena Okowity dnia 20 maja.

Wiadro od rs. 2 kop. 73 1/2 do rs. 2 kop. 79 1/2. Za garniec do rs. kop. 89 do rs. kop. 91.

Poczty odchodzące z Warszawy.

Do Radomia o godz. 10 rano, omnibus; do Lublina o godz. 1 popoł. kareta; do Łomży o godz. 2 popoł. kareta; do Lublina o godz. 6 po poł. omnibus; do Sochaczewa o godz. 6 po poł. omnibus; do Radomia o godz. 4 minut 30 po poł. kareta. Oprócz tego wyprawiana zostaje: W Płatek. Do Płocka o godz. 10 rano, wozowa; do Zamostia o godz. 10 rano wozowa.

(1) Pszen. wyb. or. 256 fun. wagi plac. rs. 7.25.